

PYRAMÍDA

sit

165

slo

encyklopedický časopis moderného

CENA
15-KČS

človeka

sleďovité

(Clupeidae) — Čeľaď rýb obývajúcich predovšetkým more; iba niektoré druhy sú anadromné (sťahujú sa na neres do sladkých vôd) alebo žijú v sladkých vodách.

Sleďovité sú rozšírené po celom svete, najviac druhov sa však vyskytuje v tropickom pásme. Väčšinou žijú vo veľkých stádach pri hladine príbrežných vôd a živia sa planktónom. Majú nevelké rozmery, merajú okolo 40 cm, len málo druhov dorastá do 75 cm. Najčastejšie sú striebристо sfarbené s tmavozeleným alebo tmavomodrým chrbtom. Plutvové lúče majú mäkké, chrbtová a brušné plutvy im stoja približne v strede tela (vzácne chýbajú — rod *Raconda*). Charakteristickým znakom sleďovitých rýb je chýbanie kanálov bočnej čiary na bokoch tela a pri niektorých druhoch existencia kanálov spájajúcich plávací mechúr s blanitým labyrintom stredného ucha.

Sleďovité sú najviac lovené ryby na svete (ročne okolo 9,5 milióna ton). Medzi najviac lovené druhy patrí predovšetkým *sleď obyčajný* (*Clupea harengus*), ďalej *sardinka japonská* (*Sardinops melanosticta*), *sardinka európska* (*Sardina pilchardus*), *sardinka peruánska* (*Sardinops sagax*), *šprota severná* (*Sprattus sprattus*), *menhaden zálivový* (*Brevoortia patronus*) a *sardinka juhoafrická* (*Sardinops ocellata*). V čiernomorsko-kaspickej oblasti sa najviac loví *alóza kaspická* (*Alosa caspia*) a *kilka ostrobruchá* (*Clupeonella cultiventris*).

Je známych okolo 180 druhov sleďovitých; zaraďujú sa do 50 rodov a 7 podčeľadí. Na naše územie ešte v minulom storočí prenikali dva druhy: zo Severného mora cez Labe *alóza obyčajná* (*Alosa alosa*), z Čierneho mora hore Dunajom *alóza pontická* (*Alosa pontica*).